

Klimaat & Water

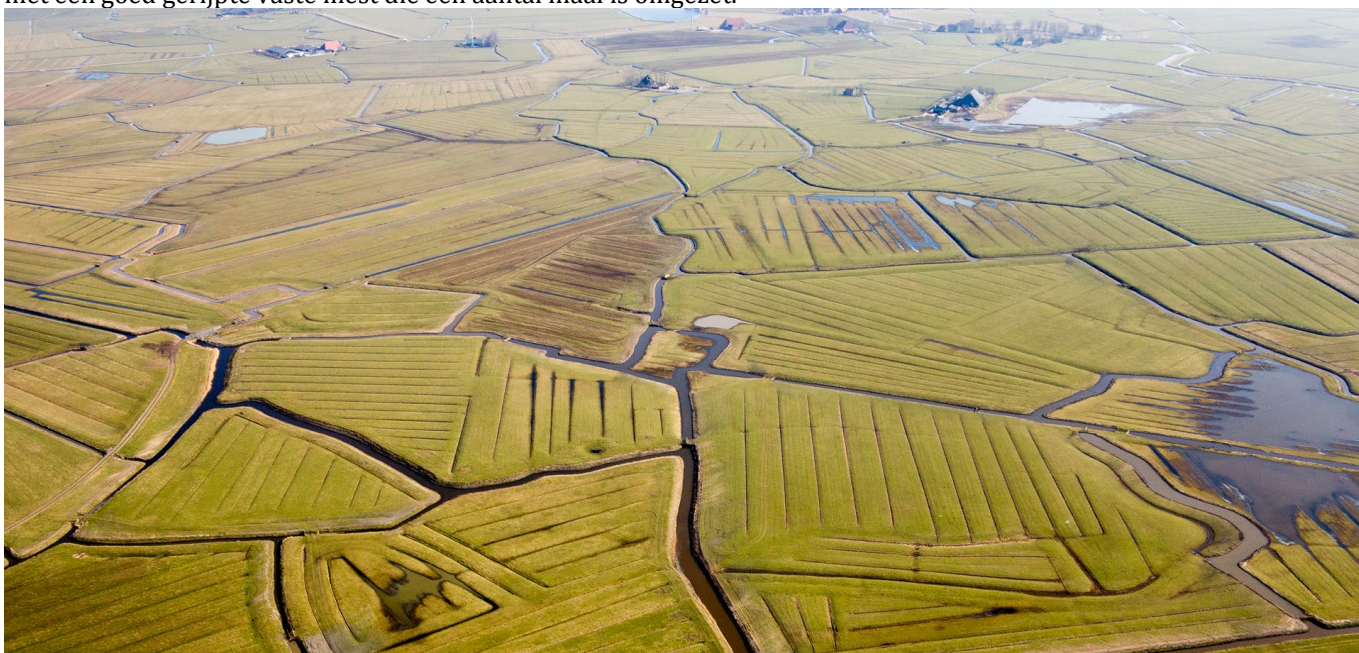
Beheerpakketten Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer 2023

Versie: 2 februari 2023 (Wijzigingen voorbehouden)

39A Behoud van waardevol greppelland met kruidenrijke vegetatie

Introductie

Oude graslanden zijn belangrijk vanwege hun cultuurhistorische en botanische waarde, en daarnaast zijn ze ook voor de fauna belangrijk. Oud grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving van vogels, insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren: de aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel kunnen vormen voor diverse boerenlandvogels. Vaak is het bodemleven in dit soort percelen beter op orde dan op veel andere graslanden. Daarom is het extra belangrijk dit bodemleven te voeden met een goed gerijpte vaste mest die een aantal maal is omgezet.

Beheervoorwaarden

- Uitsluitend pleksgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte, via handmatige bestrijding; en buiten de rustperiode.
- Minimaal 8 verschillende indicatorsoorten uit lijst b (zie www.itlegemidden.nl) zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- De wettelijke uitrijperiodes zijn van toepassing.
- Het grasland mag jaarrond niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- Bemesting is alleen toegestaan met een rijpe vaste strorijke mest, die voor uitrijden minimaal 5 maal is omgezet.
- Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton vaste strorijke mest, groencompost of bokashi per hectare uitgereden. Dit wordt in één keer opgebracht.
- Er is een rustperiode van 1 april tot 15 juni.
- Max. 5 ha per deelnemer.

Pakketten

39a Bodemverbetering op grasland met vaste mest

Tarief/ha

€ 1200,-

Meldingen

Melden van uitgevoerd beheer mbt tot uitrijden ruige stalmest of bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na uitrijden.

39D Bodemverbetering op grasland

Introductie

Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland door het opbrengen van organische mest en bodemverbeteraars. De structuur, chemische samenstelling en bodemleven hebben hier baat bij en dit ondersteunt de productiefunctie. Doordat er het bodemleven van het perceel verbeterd, houdt de bodem meer koolstof vast en verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden.

Beheervoorwaarden

- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Uitsluitend pleksgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte, via handmatige bestrijding.
- Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton vaste rijpe strorijke mest (minimaal 5 maal omgezet), rijpe groencompost of bokashi per hectare uitgereden. Dit wordt in één keer opgebracht.
- De wettelijke uitrijperioden zijn van toepassing.

Analyse

Vooraf wordt per deelnemer een bodemonmonster genomen om de chemische en biologische samenstelling van de bodem te beoordelen. Na 3 jaar en na 6 jaar wordt de bodemanalyse herhaald. Het collectief regelt en betaald de bemonstering en analyses van de percelen.

Deelnemer volgt 3-maal: vooraf, na 3 jaar en na 6 jaar een informatie-moment over dit pakket.

- Op basis van de analyse wordt een advies opgesteld welke deelnemer opvolgt. Dit advies kan bijvoorbeeld de volgende zaken inhouden:
  - Bekalken met bv. zeeschelpenklak, eierschalenkalk of gips;
  - Opbrengen van mineralen in de vorm van bv. SEA-90 of Keltisch zeezout;
  - Opbrengen van klei, kleimineralen, steenmeel of lava.
  - Uitrijden van kleine drijfmestgiften van max. 15m³/ha per gift.
  - Indien gebruik kunstmeststoffen: Dan alleen kunstmeststoffen volgend uit het advies.
- Max. 10 ha per deelnemer.
- Van deelnemer wordt verwacht dat het advies wordt opgevolgd en dat deelnemer voor minimaal 75% van de beheervergoeding aan producten toepast. De overige 25% is voor de extra kosten voor het opbrengen van de producten met eigen mechanisatie of via loonwerk.

Pakketten

39d Bodemverbetering op grasland met vaste mest en bodemverbeteraars.

Tarief/ha
€ 200,-

Meldingen

Voor het ontvangen van de beheervergoeding is melding van uitrijden ruige stalmest en bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na uitrijden verplicht.

54 Hoog waterpeil veenweide

Introductie

Hoog waterpeil op veenweide helpt veenoxidatie af te remmen. Het meest effectief is dat het hele polderpeil hoger wordt gezet volgens peilbesluit. In situaties waar dat nog niet kan, is het nuttig om in individuele sloten het peil hoger te zetten met dit beheerpakket.

Beheervoorwaarden

- Waterpeil is jaarrond 30 cm hoger dan aangegeven polderpeil. 30 cm boven zomer- danwel winterpeil. (volgens vergunning)
- Er wordt een vergunning aangevraagd bij het Waterschap om het peil hoger te zetten in sloten. Opbrenstderving in het aangrenzende perceel wordt vergoed o.b.v. de periode en het peil verschil.
- Alleen in combinatie met extensief beheer van de randen.
- De oevers moeten stevig zijn (geen steile kanten, geen zwarte kanten en geen vertrapping),
- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil minus 20 - 30 centimeter op veengrond t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld.
- Dit pakket kan alleen in veenweidegebieden worden afgesloten.
- Aan beide weerszijden van de sloot wordt een breedte van 50 meter ingetekend.
- Om vertrapping van oevers te voorkomen is het aan te raden een mobiele drinkbak voor het vee te plaatsen.

Pakketten

54a Hoogwaterpeil veenweide, minimaal 30 cm boven zomerpeil

Tarief/ha
€ 200

43 Bloemenblok

Introductie

Bloemenblokken bieden voedsel, veiligheid en voortplantingshabitat. Vogels vinden er veilige broedgelegenheid en voedsel voor kuikens. Kuikens en jongen van andere boerenlandvogels eten in de eerste twee weken van hun leven voornamelijk insecten. Dit eiwitrijke voedsel is essentieel voor de groei van kuikens. Daarnaast is er volop zaad te vinden in de herfst en winter én bladgroen aan het einde van de winter als de zaden op raken. Bovendien biedt de begroeiing dekking tegen predatoren en slechte weersomstandigheden. Er zijn vele vogelsoorten die van een bloemenblok kunnen profiteren. Ook vlinders, bijen en hommels profiteren van het grote aanbod van bloemen.

Beheervoorwaarden

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit ingezaaide kruiden of kruiden in combinatie met granen.
- Bij aanleg in het voorjaar start de voorbereiding in maart-april met een vals zaai-bed, om latere onkruidproblemen te voorkomen.
- Aanleg in het najaar is ook een optie. Dit heeft als voordeel dat koudekiemers, koude of vorst over zich heen krijgen. Sommige zaden kiemen alleen na een koude of vorst periode. Nadeel is dat bij een vochtige winter sommige zaden echter kunnen verschimmelen.
- Het blok wordt ingezaaid met een speciaal samengesteld inheems mengsel. Het collectief heeft hiervoor een aantal mengsel uitgezocht. Zie www.itlegemidden.nl
- Er wordt gezaaid in een lage zaaidichtheid (7 kg/ha).
- Tip: Er kan een kalkgift met het zaaien meegegeven worden.
- Het bloemenblok wordt t/m 31 december niet gemaaid of gekleped; tenzij in het najaar aanleg voor het volgende jaar van toepassing is.
- Bemesting van het bloemenblok is niet toegestaan.
- Het bloemenblok mag jaarlijks op een andere locatie liggen.
- Max. 0,5 ha per deelnemer.

Pakketvarianten

43a Bloemenblok

Tarief/ha

€ 2500,-